

CO TO JEST HISTORIA?

RENATA

PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Co to jest historia?

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, czym zajmuje się historia,
- wdrażanie dzieci do zainteresowania się przeszłością swojego kraju i świata,
- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego,
- poznanie legend o powstaniu polskich miast,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości i zainteresowań uczniów,
- kształcenie funkcji językowej i bogacenie słownika.

Cele operacyjne – uczeń:

- podzieli się swoją wiedzą, pozna źródła historyczne, przeczyta legendy ze zrozumieniem, zaprezentuje je w formie teatru cieni, napisze plan wydarzeń, skorzysta z pomocy nauczyciela i rówieśników, będzie współpracował na rzecz tworzenia planu i koncepcji prezentacji fabuły legendy, skoncentruje się na zadaniu i doprowadzi je do końca, zapanuje nad emocjami.

Metody:

wizualizacja, waloryzacyjne, twórczego rozwiązywania problemów, praktycznego działania, pracy we współpracy.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

projektor, laptop, sylwety, blok techniczny, rurki do napojów, książki historyczne, lektura *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie* Barbary Tylickiej.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – uważne słuchanie, dzielenie się wiedzą, poznanie legend o powstaniu polskich miast, przedstawienie treści w formie teatru cieni, tworzenie planu wydarzeń.
2. **Opowiadanie na dywanie.** Nauczyciel rozpoczyna słowami: „Dawno, dawno temu ludzie nie znali koła, malowali na ścianach obrazki i w ten sposób przekazywali informacje, miasta nazywały się grodami...”. Uczniowie dodają swoje wiadomości i w ten sposób tworzy się niekończąca się opowieść.

3. **Analiza zgromadzonych informacji.** Nauczyciel uświadamia uczniom, że to, co działo się w przeszłości, nosi nazwę dziejów świata i ludzi, a nauka, która je bada, to historia. Jest opowieścią niezwykle bogatą, ponieważ wiele się zdarzyło przed naszym przybyciem na świat.
4. **O źródłach wiedzy.** Nauczyciel przynosi książki i przedmioty, które już nie mają zastosowania, zaprasza do wirtualnego zwiedzenia muzeum – (źródło – YouTube) lub udaje się z dziećmi na wycieczkę.
5. **Czytanie na dywanie inspirowane teatrzykiem cieni.** Nauczyciel wspólnie z uczniami przedstawia treść wybranych legend ze zbioru Barbary Tylickiej *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie*, posiłkuje się projektorem i sylwetami, by w tle tworzyć obraz zdarzeń.
6. **Wyjaśnienie, czym jest legenda. Omówienie historii powstania polskich miast.**
7. **Prezentowanie historii o powstaniu miasta, w którym mieszkają dzieci.** Uczniowie wspólnie czytają legendę, a następnie dzielą się na grupy, by przygotować prezentacje w formie teatrzyku cieni. Przygotowują sylwetki i dzielą się rolami.
8. **Prezentacja efektów pracy zespołów dla zaprzyjaźnionych klas. Udział w kulturalnym życiu szkoły.** Omówienie jasności przekazu i interpretacji. **Ocena za zaangażowanie i efekty artystyczne** z uwzględnieniem możliwości i ograniczeń uczniów.
9. **Tworzenie planu wydarzeń zaproponowanej legendy.** Uczniowie pracują w parach, następnie komunikują się w czwórkach i porównują propozycje. W dalszej kolejności porozumiewają się już w ósemkach i przedstawiają propozycję nauczycielowi. Następuje zbiorowa akceptacja planu i zadanie pracy domowej, która polega na przygotowaniu opowiadania o powstaniu własnego miasta.
10. **Podsumowanie.** Rozmowa z uczniami na temat tego, czym zajmuje się historia i dlaczego warto się nią interesować.

Komentarz metodyczny

Teatr cieni jest obrazową formą przekazu treści, dzięki niemu uczniowie ze SPE łatwiej zapamiętują wiadomości. Światło i cień angażują ich emocje i koncentrują uwagę.